

Els mitjans de comunicació catalans: estat de la qüestió

Sergi Cortiñas Rovira

Departament de Comunicació (UPF)

Hamburg, juliol 2009

Difusió principals diaris (OJD any 2008)

- LA VANGUARDIA (castellà) 238.004 exemplars diaris
- EL PERIODICO DE CATALUNYA (doble edició català-castellà) 195.118
- AVUI (català) 40.676
- EL PUNT (català) 33.319
- Regionals: SEGRE (Lleida, ct. i cst.) 17.121
DIARI DE TARRAGONA (cst.)15.289

Presentació històrica i ideològica dels principals diaris catalans (1)

- LA VANGUARDIA (castellà) Neix a finals del segle XIX (1881). Gran diari de Barcelona del segle XX. Sempre en castellà. Sobreviu a la Guerra Civil i al Franquisme. Un gran supervivent en tots els contextos polítics, una notable capacitat d'adaptació a les circumstàncies. Pertany al grup Godó, un potent grup de comunicació. Origen familiar: comte de Godó. Orientació política: centre-dreta. Eix nacionalista-no nacionalista: molt neutral, alguns tocs nacionalistes (sovint proper a CiU) i alguns tocs no nacionalistes (toros, castellà)

Presentació històrica i ideològica dels principals diaris catalans (1 bis)

El cas Galinsoga, director del diari *La Vanguardia Española*. Any 1959.

“Todos los catalanes son una mierda”

(veure document adjunt)

Presentació històrica i ideològica dels principals diaris catalans (2)

- EL PERIODICO DE CATALUNYA (doble edició català-castellà) Neix després del Franquisme (1978). Un diari popular però de qualitat, amb bona implantació en els barris obrers i la zona metropolitana. Un diari informatiu-interpretatiu d'excel·lent qualitat. Pertany al grup Zeta. Orientació política: centre-esquerra. Eix nacionalista-no nacionalista: molt neutral, alguns tocs catalanistes (sovint proper al PSC, l'edició en català) i alguns tocs no nacionalistes (creu en la idea d'Espanya)

Presentació històrica i ideològica dels principals diaris catalans (3)

- AVUI (català) Neix després del Franquisme (23 d'abril de 1976). Primer diari en català que apareix a Barcelona després de Franco. Sempre ha estat un diari feble, des del punt de vista empresarial i financer. Mai no ha arribat a les tirades de LV o ELPC. Orientació política: nacionalisme / independentisme (en l'eix dreta-esquerra vacil·la entre CiU i ERC)

Presentació històrica i ideològica dels principals diaris catalans (i 4)

- EL PUNT (català) Neix també després del Franquisme (1979) a Girona, on és el principal diari. S'ha anat estenent per Catalunya de forma gradual però molt segura. Després d'encerclar Barcelona, hi entra fa pocs anys i es va consolidant. Fa un periodisme molt de proximitat, més local. Clarament és d'esquerres i nacionalista/independentista

Alguns apunts històrics

- Segle XVIII i XIX: Diari de Barcelona (El Brusi). Un dels diaris degans a Europa
- Gran època de la premsa catalana: Segona República (1931-1936). Ex: Mirador
- Guerra Civil (1936-1939) i Franquisme: Obscurantisme de 40 anys
- Democràcia: progressiva tornada a la normalitat

Diaris esportius (fenomen peculiar de la premsa catalana):

- EL MUNDO DEPORTIVO (en castellà; Grup Godó = La Vanguardia) 155.449 exemplars diaris
- SPORT (en castellà; Grup Zeta = El Periódico) 149.020
- AS (Madrid) 337.679
- MARCA (Madrid) 428.456

Difusió de premsa diària a Catalunya

1 *La Vanguardia* 184.055 exemplars diaris

2 *El Periódico de Catalunya* 159.696

3 *Sport* 61.421

4 *El País* 55.836

5 *Mundo Deportivo* 52.087

6 *Avui* 26.262

7 *El Punt* 25.838

8 *Marca* 24.721

9 *As* 23.597

10 *El Mundo* 18.717

11 *La Razón* 15.058

12 *Diari de Tarragona* 13.995

13 *Segre* 13.286

Total Catalunya 732.207

Difusió de premsa diària en català a Catalunya (2006)

1 *El Periódico de Catalunya* 69.813 exemplars diaris
(42,9 %)

2 *Avui* 28.503

3 *El Punt* 25.477

4 *Regió 7* 8.545

5 *Diari de Girona* 7.991

6 *Segre* 6.609 (49,2%)

Total difusió en català 146.938

Revistes

- EL TEMPS (Gran revista cultural pancatalanista)
- SERRA D'OR (Revista cultural)
- DESCOBRIR CATALUNYA (Viatges i cultura)
22.079 exemplars mensuals
- DESCOBRIR CUINA (Cuina) 22.494 SAPIENS
(Història i art) 31.246
- CAVALL FORT (Infantil i juvenil) 14.313
- CATALUNYA CRISTIANA (Religió) 7.075

Diaris gratuïts

- 20 Minutos (diari més llegit d'Espanya)
- Qué!
- ADN
- Metro (ha tancat darrerament)

Gran difusió; tendència al bilingüisme (20 Minutos); gran creixement; ara en decadència per la crisi de la publicitat

El problema del model de la premsa

- Pagament o no pagament?
- Pagar quan i per quines coses?
- Edicions digitals: són rendibles? Actualment no ho són. Haurien de ser el futur
- Desapareixerà el paper?
- Crisi galopant de la publicitat
- Males inversions en el sector audiovisual
- Cap on anem? Molts dubtes i molta preocupació

Mapa de la recepció de televisió analògica en tot el territori de Catalunya

Públiques

Àmbit estatal

- * La Primera
- * La 2 (cast i cat)

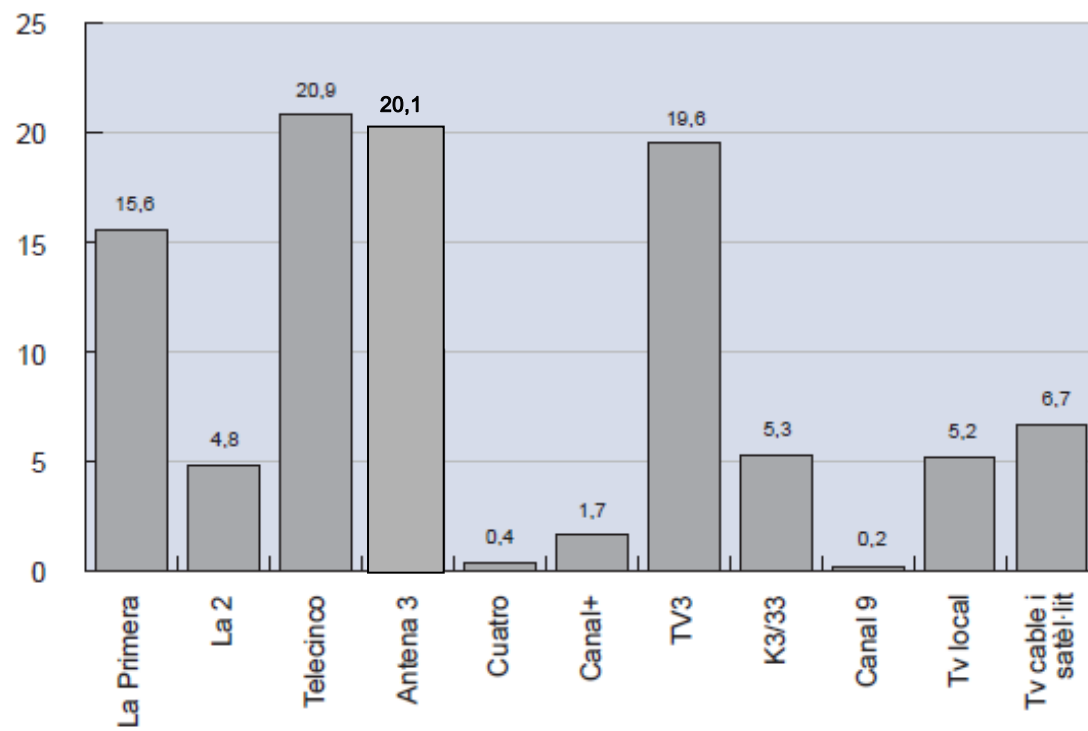
Privades

Àmbit estatal

- * Antena 3
- * Telecinco
- * Cuatro
- * La Sexta

Àmbit nacional català

- * TV3
- * K3/33
- * 3/24
- * Acords “problemàtics” per veure recíprocament IB3 (Illes Balears) i C9 (País Valencià)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de TNS Audiència de Medios i TVC.

La televisió actual a Catalunya

Les claus de l'èxit de TV3:

- * Serveis informatius de molt bona qualitat
- * Ficcions pròpies molt arrelades (El Cor, Ventdelplà)
- * La sàtira de Polònia, Crackòvia (humor crític)
- * Els esports: especialment el Barça, tb Espanyol, Fórmula 1
- * Magazines de matí (Els Matins) i tarda (El Club) molt seguits
- * També films d'èxit, bones sèries estrangeres (Dallas, Veïns, Els joves)
- * Poca “telescombraria”, gènere rei en els darrers anys a les principals privades (Telecinco, Antena 3)

La televisió actual a Catalunya

Veure els següents llocs webs:

<http://www.tv3.cat/>

<http://www.tv3.cat/directes/TV3>

<http://www.tv3.cat/seccio/3alacarta>

<http://www.tv3.cat/ptv3/tv3TotsVideos.jsp?ident=47626>

Ràdio generalista a Catalunya (2006)

- 1 Catalunya Ràdio 564 (en milers d'oients diaris, dades EGM) Català
- 2 Cadena SER 495 Castellà
- 3 RAC1 279 Català
- 4 COPE 180 Castellà
- 5 Onda Cero Radio 155 Castellà
- 6 Radio 1 RNE 133 Castellà
- 7 Punto Radio 123 Castellà
- 8 COM Ràdio 40 Català
- 9 Ona Catalana 17 Català
- 10 Ràdio 4 RNE 15 Català

Internet: Mitjans digitals catalans (OJD 2006)

- *El Periódico de Catalunya* 817.244 usuaris únics mensuals
- CCRTV (Televisió de Catalunya) 680.083
- VilaWeb 303.210
- *Avui* 170.809
- e-notícies 86.981
- Osona.com 36.015
- NacióDigital.cat 32.209
- Lleida.com 27.861
- CiutatOci.com 13.874

Ensenyament del Periodisme a Catalunya

- És un grau universitari de 4 anys (abans de Bolonya era una llicenciatura de 4 anys)
- Principals universitats públiques que imparteixen Periodisme:
 - UAB (Universitat Autònoma de Barcelona)
 - UPF (Universitat Pompeu Fabra)
 - URV (Universitat Rovira i Virgili. Tarragona)
- També existeixen graus en Comunicació Audiovisual i en Publicitat en aquestes universitats